

PATRUZECI ȘI PATRU

Primele șase luni ale anului 2020 au fost o perioadă dificilă pentru Fauci, care încerca din răspuțeri să pună de acord obligația de a oferi publicului informații medicale exacte și sfaturi necesare pentru a combate Covid-19 cu unele dintre declarațiile și atitudinile controversate și inutile ale lui Trump.

În opinia lui Fauci, unele dintre primele decizii ale lui Trump fuseseră printre cele mai bune pe care le luase – restricționarea călătoriilor din China (31 ianuarie) și Europa (11 martie) și rugămintea ca americanii bolnavi să rămână acasă și să practice o igienă bună prin proiectul celor „cincisprezece zile pentru a încetini răspândirea“ (16 martie), apoi prelungirea acestuia pentru încă treizeci de zile (29 martie). Președintele se ridicase la înălțimea sarcinii și îi ascultase pe el, Birx, Redfield și alții.

Când Trump s-a angajat în dorințe deșarte legate de virus, gândindu-se că va dispărea de la sine, Fauci putea măcar să corecteze afirmațiile la televizor.

Apoi, pe 7 aprilie, Trump a spus despre virus: „Va dispărea“. El o mai spusese de multe ori înainte, dar în ziua aceea, Mark Meadows, în prima sa săptămână ca șef de personal la Casa Albă, numise în funcție un nou secretar de presă la Casa Albă, Kayleigh McEnany. În vârstă de 31 de ani și absolventă a Facultății de Drept de la Harvard, purtătoare de cuvânt intransigentă în campania lui Trump, McEnany a limitat aparițiile televizate ale lui Fauci.

În cadrul acestui sistem, pentru a obține un interviu cu Fauci, toate canalele de știri erau obligate să trimită o cerere în scris la Departamentul pentru Sănătate și Servicii Umane, care, la rândul său, urma să o transmită la Casa Albă spre aprobare. Era ca și cum cererile dispăreau într-o gaură neagră. Fără acțiune, fără răspuns. Doar una din zece cereri era aprobată, astfel încât să nu pară că Fauci era complet redus la tăcere.

Pe 17 aprilie, în mijlocul a ceea ce se presupunea a fi prelungirea cu treizeci de zile a celor „cincisprezece zile pentru a încetini răspândirea“, Trump a scris pe Twitter: „Eliberați Minnesota“, „Eliberați Michigan“ și „Eliberați Virginia“, exprimându-și susținerea pentru o subversiune a propriilor sale linii directoare. Fauci a rămas uluit. El și-a întrebat colegii: „Ce se întâmplă?“

Răspunsul a fost evident. Cele mai bune ore se încheiaseră. Casa Albă și Trump erau absolut hotărâți să deschidă țara. Acesta era Planul A. Nu exista un Plan B, un element esențial, credea Fauci, atunci când te confruntau cu un virus scăpat de sub control.

Fauci a acordat un interviu revistei *Science* și a spus că atunci când se spuneau diferite lucruri, care nu erau factuale, la conferințele de presă ale grupului operativ privind coronavirusul, „Nu puteam să sar în fața microfonului și să-l dau la o parte“.

Acesta a fost cel mai tăios nivel la care a ajuns Fauci în public, deși adesea adopta un ton provocator în discuțiile cu președintele la conferințele de presă ale grupului operativ zilnic.

După ce președintele a spus încă o dată că virusul va dispărea, Fauci a decis că era mai bine să-i strice buna dispoziție la următoarea întâlnire a grupului operativ, care avea loc în Biroul Oval și se presupunea a fi confidențială.

– Trebuie să avem grijă, a spus Fauci, adresându-se intenționat nu doar lui Trump, ci și celorlalți membri ai grupului operativ prezenți. Virusul nu va dispărea, pur și simplu. Nu va dispărea de la sine. Acest lucru depinde de noi. (...)

În ciuda declarațiilor publice contradictorii ale lui Trump, potrivit cărora considera că virusul va dispărea cu sau fără vaccinare, presiunea pentru găsierea unui vaccin era continuă. Ca parte a operațiunii *Viteza Luminii*, companiile farmaceutice primeau în avans miliarde de dolari pentru a fabrica milioane de doze de medicamente care puteau să nu treacă de teste sau chiar să nu fie folosite niciodată. Proiectul avea scopul de a se asigura că în cazul aprobării unui nou vaccin, companiile farmaceutice vor avea imediat stocul necesar. (...)

În mod neașteptat, Trump m-a sunat vineri, 19 iunie, la 10.30. Nu mai vorbiserăm de mai bine de două săptămâni.

I-am spus că terminasem o primă versiune a acestei cărți, dar mă confruntam cu o serie de blocaje în privința convorbirilor sale telefonice cu președintele chinez Xi Jinping.

– Am avut discuții telefonice foarte bune cu el, a spus Trump, dar de când ne-au trimis ciuma, nu mai sunt atât de încântat de ei, înțelegeți?

I-am amintit că îmi mai spusese acest lucru. Dar rapoartele mele arătau că unii dintre consilierii săi sugerau ceva mult mai sinistru.

– Există unele dovezi că situația este destul de neclară și îngrijorătoare. Că ei lasă... intenționat virusul să se răspândească. Dumneavoastră ce credeți?

– Eu sunt cel care a spus asta mai tare și mai clar decât oricine altcineva, a spus Trump, dacă vrei să știi adevărul. Eu sunt liderul grupului respectiv. Pentru că eu cred că puteau să-l păstreze... Acum, începe la Beijing, ceea ce este interesant. Pentru că eu spuneam... dar, știi, au o problemă la Beijing.

– Ce pun la cale? am întrebat. Care este motivul lor?

– Cred că ar fi putut să facă o treabă mult mai bună ca să-l împiedice să se răspândească în restul lumii, inclusiv în Statele Unite și Europa, a spus Trump.

– Credeți că l-au lăsat intenționat să se răspândească în Statele Unite și restul lumii? am întrebat.

– Există posibilitatea. Nu spun că au făcut-o, dar există cu siguranță o posibilitate. El a adăugat: Dar s-a răspândit în Europa, Statele Unite și în restul lumii. Da.

– Dacă ei chiar au făcut asta intenționat, domnule președinte Trump...

– Nici nu se uscaser cerneala pe marele meu acord comercial, a spus el. Ei cumpără foarte multe lucruri. Și... apropo, chiar cumpără. Și asta e ceva ce urmăresc în fiecare zi. Cumpără foarte mult. Cumpără cantități uriașe de produse industriale și agricole. Dar cerneala nici nu se uscaser pe tratat când a apărut ciuma.

Cu două zile mai devreme, *The Wall Street Journal* publicase un fragment din cartea fostului consilier pe probleme de Securitate Națională, John Bolton, *The Room Where It Happened* (*Camera în care s-a întâmplat*). În aceasta, Bolton a scris despre o întâlnire între Trump și Xi: „În mod uimitor, Trump a mutat apoi conversația spre viitoarele alegeri prezidențiale din SUA, făcând aluzie la capacitatea economică a Chinei și stăruind pe lângă Xi să se asigure că va câștiga. El a subliniat cât de importantă era pentru fermierii americani creșterea achizițiilor chinezești de soia și grâu în perspectiva rezultatului electoral“.

Trump a continuat.

– Bob, uite ce se întâmplă. Nu uita, ți-am spus, bursa este aproape de un maximum istoric și încă nu s-a terminat cu pandemia. Am... am un miting electoral mâine-seară în Oklahoma. S-au înscris peste 1,2 milioane de oameni. Nu putem accepta decât aproximativ 50, 60 de mii. Pentru că, știi tu, este o arenă mare, nu-i așa? Dar putem accepta 22 000 într-o arenă, 40 000 în alta. Vom avea două arene pline. Dar gândește-te la asta. Nimeni nu a mai avut vreodată mitinguri de genul ăsta.

– Reacția dumneavoastră la proteste? am întrebat, schimbând subiectul.

– Cred că democrații liberali sunt slabi și s-au ocupat foarte prost de orașele lor. Și cred că oamenii puternici s-au descurcat foarte bine. Vei vedea ce se întâmplă în Oklahoma. Vei vedea ce se întâmplă în Oklahoma, a repetat. Suntem pregătiți.

– Noi doi avem un lucru în comun, am spus. Suntem albi și privilegiați. Tatăl meu a fost avocat și judecător în Illinois. Și știm amândoi ce a făcut tatăl dumneavoastră. Nu aveți senzația că privilegiul ăsta v-a izolat și, într-o anumită măsură, v-a amplasat într-o peșteră, așa cum m-a amplasat și pe mine și cred că mulți oameni albi privilegiați trăiesc izolați... într-o peșteră? Și că trebuie să ieșim din peșteră pentru a înțelege furia și durerea pe care le îndură, în special oamenii de culoare din țara asta?

– Nu, a spus Trump. Chiar ai băut Kool-Aid, nu-i așa? Ascultă-te numai, a spus el, cu vocea lui batjocoritoare și neîncrezătoare. Uau! Nu, nu simt deloc asta.

– Nu?

– Am făcut mai mult pentru comunitatea de culoare decât oricare alt președinte din istorie, poate cu excepția lui Lincoln, repetând una dintre replicile sale preferate.

El spusese acest lucru public de cel puțin cinci ori până în acel moment, doar în anul 2020.

– Nu cred că este de la Kool-Aid, domnule președinte, cred că există o realitate pe care o simt oamenii de culoare. Și o parte din treaba noastră este... adică, noi doi am discutat despre asta acum câteva luni, să guvernați într-un mediu în care există două Americi...

– Da, a spus el. Și, apropo, Bob, este așa de mult timp. Mai mult decât am fost pe aici. A fost așa sub Obama și este așa de mult timp. A existat o mare dezbinare sub Obama. A fost o dezbinare mult mai silențioasă, dar au existat o ură uriașă și o dezbinare extraordinară, mai mult decât există acum.

– Sunteți convins de asta?

– Da. Sunt.

La alegerile din 2016, Trump văzuse limpede și folosise aceste dezbinări... vârtejul clocotitor al furiei și al urii.

– Uitați, am mai vorbit despre asta, i-am spus. Am vorbit despre ceasul istoriei, vă amintiți?

Șase luni mai devreme, în decembrie, făcusem referire la celebra carte din 1962 a Barbarei Tuchman *The Guns of August (Armele din august)*, despre modul în care Primul Război Mondial izbucnise accidental. Îi descriesem lui Trump începutul cărții lui Tuchman: o scenă în care vechea ordine nu-și dădea seama că murea pe ceasul istoriei.

– Și am spus că analiza mea era că ați venit și ați pus mâna pe ceasul istoriei când ați fost ales. Și că democrații și partidul dumneavoastră, republicanii, nu știau ce se întâmplă în America. Vă amintiți? Sunteți de acord cu asta?

– Sigur, a spus Trump. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Este încă adevărat. Este încă adevărat despre, știi tu, democrați și mulți oameni din Partidul Republican. Dar eu știu ce se întâmplă. Știi sigur ce se întâmplă.

– A fost o schimbare, am spus. Și este substanțială. Și, cred, o mare responsabilitate le revine persoanelor albe, privilegiate ca mine, ca dumneavoastră, și nu cred că mi se trage de la Kool-Aid. Cred că este vorba de a înțelege puncte de vedere care nouă s-ar putea să nu ni se pară atât de firești.

– Dar nu trebuie să fiu acolo ca să înțeleg un punct de vedere, a spus el. Nu trebuie să fiu de culoare ca să înțeleg punctul de vedere al unui om de culoare. Nu trebuie să fi trecut tu prin sclavie ca să înțelegi atrocitatea oribilă pe care au suferit-o oamenii. Nu trebuie. Știi, nu trebuie să mă pun în poziția asta. O pot înțelege deplin fără să fiu în poziția asta. (...)